

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 462
din 02.09.2009**

Dosar nr.: 235/2009

Petiția nr.: 5627 din data 02.06.2009, redirectionată de către Secretariatul General al Guvernului

Petent: I C

Reclamat: Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești

Obiect: discriminare instituită prin prevederile art. 1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. I C , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.2. Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, cu sediul în str. Apolodor, nr.16, sector 5, București

II. Obiectul sesizării

2.1. Plângerea vizează constatarea existenței unei situații discriminatorii instituită prin reglementarea procedurii insolvenței persoanelor juridice, spre deosebire de persoanele fizice cărora nu le este aplicabilă această lege.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 5627 din 02.06.2009, petentul arată că în sfera de aplicare a legii procedurii insolvenței nu sunt incluse și persoanele fizice. Petentul consideră că este o victimă a unor conjuncturi economice nefavorabile considerându-se discriminat prin efectul prevederilor art. 1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, potrivit căruia această procedură este incidentă doar persoanelor juridice.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. 5627 din 02.06.2009, prin adresa cu nr. 5855 din 10.06.2009, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești. Prin adresa înregistrată cu nr. 7034/21.07.2009 Ministerul a comunicat punctul său de vedere.

4.2. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.3. Prin adresa nr. 7109 din 23.07.2009 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 7108 din 23.07.2009 a fost citat Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 13.08.2009. La termen s-a prezentat petentul, care și-a susținut petiția, astfel cum a fost formulată inițial.

4.4. În cadrul ședinței de audieri, în temeiul art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director a invocat din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în raport cu plângerea, astfel cum este formulată.

4.5. Prin adresele înregistrate cu nr. 7563/14.08.2009 și 7564/14.08.2009, excepția de necompetență materială, motivată, a fost comunicată părților deoarece obiectul petiției vizează modul de stabilire sui generis a unor drepturi în favoarea unor persoane sau categorii pe persoane ori categorii profesionale în mod diferit față de alte persoane ori categorii, precum și nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unor persoane. Colegiul Director a solicitat părților să își prezinte propriile apărări față de excepția invocată, până la data de 28.08.2009.

4.6. Prin adresa nr. 7942 din 27.08.2009, petentul a transmis concluzii scrise și propriile apărări.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Petentul arată că în data de 22.06.2006 a încheiat cu Banca Comercială Română – Sucursala Lipscani un contract de credit bancar pentru persoane fizice, având ca obiect acordarea unui credit pentru nevoi personale în valoare de 30.000 lei. În data de 11.01.2008, pentru motive care nu țin de persoana petentului, acesta a fost concediat, aplicându-se prevederile art. 65 alin. 1 din Codul muncii. Astfel, petentul arată că în perioada 19.02.2008-19.02.2009 a fost șomer și beneficiar al indemnizației de șomaj.

5.1.2. Petentul susține că în cursul anului 2008, având în vedere evenimentele menționate mai sus, a încetat în mod fortuit plățile către BCR. De asemenea, petentul susține că în cursul anului 2008, deși a încercat pe cale amiabilă, prin intermediul comunicărilor telefonice, să explice situația în care se afla, a primit somație de plată, în valoare de 33.429,14 lei, emisă în data de 22.04.2009, de către Creditexpress România pentru mandantul DDM Europe AG. Petentul susține că i s-au impus condiții irealizabile în raport atât cu graficul de rambursare al creditului cât și în raport cu starea sa financiară.

5.1.5. Petentul consideră că este o victimă colaterală și fără voie a asigurării și fără voie a unor conjuncturi economice nefavorabile având în vedere caracterul discriminatoriu al art. 1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

5.1.6. Petentul arată că legislația în speță limitează strict aplicabilitatea procedurii insolvenței numai la comercianți, fapt incriminat de art. 16 alin.1 din Constituția României. În același sens, petentul arată că se consideră discriminat în raport cu prevederile art. 47 alin.1 din Constituție, având în vedere că statul, prin puterea executivă, este „obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent”. Similar, petentul invocă Regulamentul Consiliului CE nr. 1346/2000 din 29 mai 2009 privind procedurile de insolvență a unei persoane fizice.

Susținerile Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești

5.2.1. Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești arată că petentul invocă existența unei discriminări prin prisma faptului că în sfera de aplicare a Legii insolvenței nu sunt incluse și persoane fizice. În esență, se face referire la o discriminare între persoanele juridice (cele cărora le este aplicabilă procedura insolvenței) și persoanele fizice.

5.2.2. În opinia Ministerului Justiției, o astfel de susținere nu este întemeiată deoarece art. 16 din Constituția României are în vedere egalitatea în drepturi a cetățenilor și nu între cetățeni și persoane juridice.

5.2.3. Ministerul arată că procedurile de plată a datoriilor cuprinse în actul normativ menționat au fost special concepute pentru situațiile în care persoanele juridice se află în dificultate financiară, iar soluțiile nu se aplică în mod “similar” și persoanelor fizice.

5.2.4. Față de cele expuse mai sus și având în vedere situația de fapt semnalată de petent, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești apreciază că nu

se poate constata existența unei discriminări în sensul O.G. 137/2000, republicată.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Luând act de plângere, astfel cum este formulată precum și de susținerile petentului, Colegiul urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu în cauză.

6.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.3. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele cuprinse în art. 1 și art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.4. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.5. Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director ia act de faptul că petentul, în plângerea dedusă soluționării, sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării solicitând constatarea unei fapte de discriminare produsă de dispozițiile art.1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței. Petentul consideră că textul de lege prin care se limitează aplicarea procedurii insolvenței doar la persoanele juridice, în speță comercianți, spre deosebire de persoane fizice este discriminatoriu.

6.6. Raportat la obiectul petiției, astfel cum este formulat, Colegiul Director reține că fapta de discriminare invocată, este ipso facto concretizată prin

reglementarea procedurii de insolvență aplicabilă societăților comerciale sau persoanelor juridice care desfășoară activități economice.

6.7. În considerarea obiectului petiției, astfel cum este formulat de petent, Colegiul este de opinie că împrejurarea nașterii tratamentului ipotetic diferit, decurge sui generis din prevederile actului normativ incident procedurii insolvenței. Astfel, în fapt, în exercitarea competențelor sale, Colegiul este chemat să se pronunțe cu privire la o circumstanță ce decurge din procesul legislativ, în opinia petentului, în contradicție cu principiul nediscriminării statuat în Constituție și reglementări europene aplicabile în speță. Or, pretinsa discriminare nu își are izvorul într-un fapt volitiv determinat de o acțiune a unei persoane reclamate prin care se face ceea ce este interzis de lege ori o omisiune prin care nu se face ceea ce pretinde legea cât în caracterul prezumtiv discriminatoriu al prevederilor normative care reglementează procedura insolvenței, prin omiterea, din domeniul de aplicare a legii, a persoanelor fizice. În opinia petentului, situația sa economică în raport cu prevederile art. 1 din legea privind procedura insolvenței, determină incidența principiului egalității, de vreme ce persoanele fizice nu beneficiază de tratamentul instituit de lege societăților comerciale.

6.8. Or, în ceea ce privește procesul legislativ, astfel cum s-a susținut în jurisprudența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (vezi spre exemplu Hotărârea nr. 310 din 14.05.2008, Hotărârea nr. 430/22.07.2008, Hotărârea nr. 433 din 30.07.2008 și altele), de plano, Colegiul Director este de opinie că adoptarea sau modificarea unor acte normative nu poate fi asimilată unui „comportament”, în sensul prevederilor Ordonanței de Guvern nr. 137/2000, republicată. Este de natura evidenței că adoptarea, modificarea, completarea ori abrogarea unor acte normative nu poate atrage după sine o eventuală răspundere contravențională.

6.9. Pe de altă parte, astfel cum a reținut și Curtea Constituțională în Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 809 din 27 noiembrie 2007 și a reiterat în Deciziile sale cu nr. 818, 819, 820 și 821 din 3 iulie 2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 537 din 16.07.2008 „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare este o reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”. Astfel, Curtea în mod expres desprinde scopul legiuitorului în reglementarea acelor „comportamente”, i.e. împrejurări de fapt aplicate la situația unor persoane, grupuri de persoane sau comunități comparativ cu alte persoane, grupuri de persoane ori comunități, ce pot fi reținute ca discriminatorii în ipotezele prevăzute de Ordonanța nr. 137/2000 republicată. Dealtfel, în deciziile sus menționate, Curtea Constituțională arată în mod explicit că „*actul normativ criticat sancționează contravențional orice deosebire, excludere, restricție sau preferință care are ca scop ori efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în domeniul politic, economic, social și cultural ori în orice alte domenii ale vieții publice, dacă deosebirea, excluderea, restricția sau preferința*

se datorează apartenenței la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv convingerilor, sexului sau orientării sexuale ori apartenenței la o categorie defavorizată”.

6.10. Este evident în acest sens, că acele comportamente considerate discriminatorii și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul legislativ, în speță situațiile ce implică adoptarea, modificarea, completarea sau abrogarea unor prevederi legale de către legiuitor, Parlamentul României sau de Guvern.

6.11. În raport cu statuările Curții Constituționale relativ la O.G. nr. 137/2000, republicată, este lipsit de echivoc faptul că, prin natura sa, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării investighează, constată și sancționează fapte de discriminare sancționabile contravențional. Corelativ obiectului petiției, trebuie ținut cont de faptul că în jurisprudența sa, Colegiul Director a statuat că nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative per se, alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

6.12. Or, relativ la obiectul petiției, este indubitabil că „fapta de discriminare” invocată de petent este de facto echivalentă cu o problemă de constituționalitate, sub aspectul art. 16 din Constituția României. Însăși petentul, în susținerea plângerii, invocă neconformitatea cu prevederile constituționale, prin raportare la art. 16 alin.1 și art. 47 alin.1 din Constituție. Plângerea adresată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este, pe fond, indisolubil legată de modalitatea în care legiuitorul a reglementat procedura insolvenței, prin excluderea, pe calea omisiunii, a persoanelor fizice. Din acest punct de vedere, o eventuală răspundere a legiuitorului, în speța dedusă soluționării, nu ar putea fi apreciată de Colegiu deoarece Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită atribuțiile strict sub aspectul investigării, constatării și sancționării acelor fapte considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și care atrag răspunderea contravențională.

6.13. De altfel, în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea C.N.C.D. de a înălțura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

6.14. În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, relativ la dispozițiile O.G. nr. 137/2000, republicată, admitând

excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

6.15. Or, având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul Director urmează a admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției.

Fată de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;

2. Clasarea dosarului;

3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

4. O copie a hotărârii se va transmite părților: I C cu domiciliul în

Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, cu sediul în str. Apolodor, nr.16, sector 5, București; o copie a hotărârii se va transmite spre informare și Secretariatului General al Guvernului.

5. O copie a hotărârii se va transmite spre informare Secretariatului General al Guvernului.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN - Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării .10.09.2009.

Red. G.D., tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

